

**Ἡμικρατικὸν Θέατρον κ. Μαρίκας
Κετοπούλη. «Ὁ ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ»
(2 πράξεις, 6 εἰκόνες) τοῦ κ.
Μ. Ἀσάρ**

Λυπαῖμαι διότι ἡμπορῶ νὰ συγχαρῶ τὸν Ἡμικρατικὸν θίασον διὰ τὴν ἐκλογὴν του. Ὁφειλόμενον εἰς τὸν παλαιὸν καὶ ἐπὶ πολλὰ χρόνια ὑποβολέα κ. Ἀσάρ τὸ ἔργον αὐτὸ ἐπαίχθη εἰς τὸ Παρίσι πρὸ ἐτῶν. Πρωταγωνίστρια εἰς τὸν ρόλον τῆς Ἀγγελίνας ἦτο ἡ Μαντλὲν Ὁζεραι, ἡ νεαρὰ αὐτῆ ἠθοποιὸς ἡ ὁποία χάρις εἰς τὴν διαφάνειάν της καὶ τὴν ἰδιαιτέραν ἐκτίμησιν τοῦ Ζουβέ πρὸς τὸ ταλέντο της (εἰς αὐτὸν ὀφείλει τὸν ρόλον τῆς Ἰραιίας Ἑλένης εἰς τὸ ἔργον «Ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος δὲν θὰ γίνῃ» τοῦ Ζιρωντού, ὅπως καὶ— πρὸ πάντων—χάρις εἰς ἄλλας τινὰς προστάσις, εἶνε τὸ εὐφάν γκατὲρ τῶν Παρισινῶν καλλιτεχνικῶν κύκλων. Τὸ ἔργον εἰς τὸ Παρίσι, κυρίως διὰ τὴν Ὁζεραι ἀλλὰ καὶ διότι ὁ συγγραφεὺς του (συμπαθέστατος, γνωρίζων τὴν τεχνικὴν τοῦ θεάτρου ἀπὸ τὸ παλαιὸν του ἐπάγγελμα, παρατηρητικὸς, ἔχων πολλὰς φιλίας εἰς τοὺς καλλιτεχνικοὺς καὶ λογοτεχνικοὺς κύκλους) ἐπέτυχε νὰ γίνῃ...τῆς μόδας, ἐσημείωσε τὴν καλουμένην «ἐπιτυχιάν μόδας». Ἐπαίχθητο ἐπὶ ἓνα χρόνον. Μάλιστα ἐπανελήθη καὶ τὸν ἐπόμενον γιὰ δύο μῆνες νοεμβρίου. Δὲν φθάνει ὁμως αὐτὸ μόνον διὰ νὰ κἀνῃ τὸν «Κουρσάρος ἔργον ἀληθινὰ διώσιμον. Εἶνε ἓνα...ἀποτυχημένον πείρασμα μιμήσεως σεναρίου κινηματογραφικοῦ. Ἐπὶ πλέον ἐμφανίζει τὴν φοβερὰ ἐπιδαρυντικὴν ἰδιότητα ὅτι θέλει νὰ ἔχῃ ἀνυποφόρους ἀξιώσεις τέχνης ἐπὶ πλέον δὲ καὶ κάποιαν...θέσιν. «Ὅλοι ἔχουν δικαίωμα σὲ ἓνα μεγάλο ἔρωτα». «Τὰ φίλιὰ πού χρεωστάς θὰ τὰ δώσῃς.» «Ἡ ἀγάπη ποτὲ δὲν χάνεται» κλπ. φιλοσοφίαι δηλαδὴ ἀγοραίαι. Ἐν συνδυασμῷ ὑπάρχουν καὶ τ' ἀπαραίτητα...ρεφουλμὰν τῆς ψιχαναλυτικῆς μόδας. Τὰ ὄνειρα πού δλέττει ἡ κινηματογραφικὴ πρωταγωνίστρια καὶ πού τὴν δοθοῦν ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μυστικὸ τοῦ κιβωτίου τοῦ πειρατοῦ καὶ μέσα τὸ σάλι καὶ τὸ τριαντάφυλλο τῆς Ἀγγελίνας. Ἡ ἀνεξήγητη φυσιολογικὴ ἀδυναμία τῆς ἰδίας νὰ ὑποφέρῃ τὰ τριαντάφυλλα κλπ.

Ὁ μεταφραστὴς τοῦ ἔργου (φοβοῦμαι ὅτι ἡ

θερμὴ του συνηγορία δι' αὐτὸ πού τὸ εἶδεν εἰς τὸ Παρίσι καὶ εἰς τὸ ὅποιον θὰ ἐπαίξῃ ἓνα «διπλὸν» καὶ συμπαθητικώτατο ρόλο εἴθινεται πολὺ διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἔργου ἀπὸ τὴν Ἡμικρατικὸν θίασον) εἶνε ὁ συμπαθὴς ἠθοποιὸς κ. Παππᾶς. Εἶνε κρίμα ὅτι ὁ κ. Παππᾶς δὲν θέλει νὰ ἐνόησῃ τοῦτο : Ἐνῷ ἀμφισδητοῦνται καὶ μάλιστα σοβαρώτατα σὶ ἐπιτυχία: του σὲ ρόλους ζῆν πρεμιέ, εἶνε ἀντιθέτως ἀναντίρρητες ἀλλὰ μεγάλες σὲ ρόλους μεσόκοπων σαρανταπεντάρηδων θυμοσφῶν καὶ μπλαζέ ἀπὸ τῆ ζωῆ; Ὅσπερτε λοιπὸν πρὸς τέτοιους ρόλους καὶ τἀμφανίζοντα αὐτοὺς ἔργα νὰ ἐλκύεται. Ὁ κ. Παππᾶς σ' ἓνα ἄρθρον του δημοσιευθὲν εἰς τὰ «Παρασκηνία» ὁμιλεῖ διὰ τὸν συγγραφεὰ πολὺ καὶ διὰ τὸ ἔργον ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ νὰ δώσῃ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἔργου....

ἴσον χρειάζεται. Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τὴν ἐπαλαβώμεν.

Περιοριζόμεθα λοιπὸν νὰ ἀσχοληθῶμεν μετὰ τὴν ἐρμηνείαν, Καλὴ, Σκηνοθεσία (τοῦ κ. Κοῦν) χωρὶς κανὲν ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν πού ν' ἀξίξῃ ὑπογραμμισμοῦς. Ὅποιοσδήποτε τὸ ἔργον αὐτὸ θὰ τὸ ἐσκηνοθέτῃ ἔτσι. Κινήσεις πολλαὶ θέλουσιν ν' ἀντικοβιστοῦν—χωρὶς νὰ τὸ κατορθῶνουν — τὴν δρᾶσιν καὶ εἰς τὴν τελευταίαν εἰκόνα ἡ ἱστορία «τραινάρει». Ἡ κυρία Μυράτ εἰς τὸν ρόλον τῆς Ἀγγελίνας ὑπῆρξε ὅσον ὁ ἀπολύτως φεύτικος καὶ μαλλιοτραβηγμένος ρόλος τῆς τὸ ἤθελε φεύτικη καὶ καντζιοζαχαροειδής. Ὁ κ. Παππᾶς (κινηματογραφικὸς ἀστὴρ φιλμ γκαγκστερικῶν καὶ πειρατικῶν Κίντ Τζάκων) ἦτο ἐπίσης ὅσον ὁ ρόλος του τὸ ἤθελε—δηλαδὴ σὲ μερικὰς στιγμὰς ἀνυπόφορος—μονότονος. Ὁ κ. Γιαννίδης ὡς ἐμέγας σκηνοθέτης «Ἑβραῖος περίφημος. Ἡ σκηνὴ τῆς συμπλοκῆς (δὶ' οἰκονομικὰ ζητήματα) τοῦ Ἑβραίου αὐτοῦ μετὰ ἓνα ἄλλον (Ἑβραῖον ἐπίσης...ἐπιχειρηματίαν τῆς κακῆς ὥρας)...γιὰ τὰ πανηγύρια ὄχι ἀπὸ σφάλμα τῶν ἠθοποιῶν ἀλλ' ἀπὸ ἀποκλειστικὴν εὐθύνην τοῦ συγγραφέως πού τὴν ἐφαντάσθη καὶ τὴν ἠθέλησε τέτοια. Πολὺ καλὸς ὡς «Κριστοβαλ ὁ Γκαβὸς» (πειρατὴς ὑπαρχηγὸς τοῦ Κίντ) ὁ κ. Ζερβός. Ἐκεῖνη ἡ ἰδέα τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἡμίμου πού θὰ κρεμάσῃ τὸν Τζάκ στὸ φιλμ — ὄχι πλὴν μόνον μετὰ τὴ μαύρη μάσκα τῆς παραδόσεως ἀλλὰ καὶ μετὰ ἓνα ποδῆρες ράσο μετὰ κουκοῦλας δὲν ἠμπορεῖ νὰ χαρακτηρισθῇ ἄλλως παρὰ ὡς γελοία.

Τὰ σκηνικὰ μία τομὴ πειρατικοῦ ἐμπάρκου καὶ μία ἀναπαράστασις τῆς σ' ἓνα στούντιο. Ἡ πρώτη μετὰ διάφορες ζελατίνες γιὰ νὰ παριστοῦν τὴ θάλασσα, ζελατίνες τῶν ὀπίων τὸ ἀνυπόφορον φρού—φρού κατὰ τὸ ἀνεδοκατέδασμα τῶν σκηνικῶν ἐσκότωσε κάθε καλὴ διάθεσι ὑποδοθητικῆς τῆς ψευδαισθήσεως πού ἐπεδιώκετο νὰ δημιουργηθῇ μετὰ τὸ σκηνικόν. Τὴν ὀπίαν ψευδαισθησιν αὐτὴν ἐπειτα δὲν μποροῦσαν βέβαια νὰ δημιουργήσῃσιν οὔτε τὰ τρία τεράστια φανάρια τοῦ πειρατικοῦ αὐτοῦ—πολύ ὀλιγώτερον — τὸ μαῦρον πλαίσιον μετὰ τὴ νεκροκεφαλὴ καὶ τὰ σταυρωτὰ μηραῖα ὅσπερ, σύνθημας ἐμβλημα τῶν πειρατικῶν σημαίων τῶν χρόνων ἐκείνων.

Γενικὴ ἐντύπωσις : Ὁ «Κουρσάρος» ἔχει γραφῆ ἀπὸ τεχνίτην γνωρίζοντα τὸ θέατρον καὶ ἀπὸ παρατηρητὴν τῆς ζωῆς πού ἔχει πολλὰ πράγματα δῆ. Δὲν φθάνει ὁμως μόνον αὐτὰ διὰ νὰ γίνῃ ἔργον «τέχνης» μετὰ ὅσον ἓνα θέμα τόσο δύσκολον ὡς τὸ θέμα τοῦ «Κουρσάρου». Ἐχρειάζοντο μεγάλες καλλιτεχνικὲς ἱκανότητες, ἰδιοφυῖα ἐξαιρετικὴ διὰ νὰ δοθῇ μετὰ ὅσον, τέτοιο θέμα, μία εἰκὼν τῆς ζωῆς. Ἐχρειάζοντο τὸ ὀλιγώτερον τὰ χαρίσματα ἐνὸς Πιραντέλλο γιὰ νὰ δοθῇ ἐπὶ τέλους ἡ ψευδαισθησις τῆς ζωῆς. Ὁ κ. Ἀσάρ δὲν ἔχει οὔτε ἐκεῖνην οὔτε αὐτά. Ὅθεν ἔδωκε μόνον μίαν μίμησιν σεναρίου μετὰ ζωντανὰ μόνον τὰ σημεῖα τὰ ἀναφερόμενα...στὴν κουζίνα τῶν δοκιμῶν τῶν θεατρικῶν ἔργων, κουζίνας τὴν ὀφθαλμὸν ὁ παλῆς ὑποβολεὺς τοῦ πιδὸ παριζιάνικου τῶν παριζιάνικων θεάτρων τὴν γνωρίζει περίφημα.